

Гавриленко Тетяна Володимирівна

кандидат економічних наук, доцент,

Науково-дослідний інститут соціально-економічного розвитку (НДІСР)

Гавриленко Татьяна Владимировна

кандидат экономических наук, доцент,

Научно-исследовательский институт социально-экономического развития (НИИСР)

Havrylenko Tetiana

Phd in Economics, Associate Professor

Science and Research Institute of Social and Economic Development (SRIED)

ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

ФИНАНСОВОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЙ В СОВРЕМЕННЫХ УСЛОВИЯХ

FINANCIAL SUPPORT OF THE ENTERPRISES IN MODERN CONDITIONS

Анотація. У статті проаналізовано організаційно-методичні засади фінансового забезпечення підприємства, яке представлено у вигляді підсистеми фінансового механізму, що характеризує зміст впливу фінансів на різні аспекти розвитку підприємства.

Ключові слова: фінансовий механізм, фінанси, грошові кошти, фінансовий менеджмент.

Аннотация. В статье проанализированы организационно-методические основы финансового обеспечения предприятия, которые представлены в виде подсистемы финансового механизма, и характеризуют содержание воздействия финансов на различные аспекты развития предприятия.

Ключевые слова: финансовый механизм, финансы, денежные средства, финансовый менеджмент.

Summary. The article analyses organisational and methodical bases of financial security company, which is represented as a subsystem of the financial mechanism, which characterizes the influence of money on the content of the various aspects of the enterprise.

Keywords: financial mechanism, finance, cash, financial management.

Постановка проблеми. Ефективна діяльність підприємств у довгостроковій перспективі, забезпечення високих темпів їхнього розвитку і підвищення конкурентоздатності в умовах переходу до ринкової економіки в значній мірі визначаються рівнем їхнього фінансового потенціалу і якістю керування їхньою фінансовою діяльністю та рівнем їх фінансового забезпечення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналізуючі останні наукові дослідження та публікації можна відзначити зацікавленість вивчення та встановленням нових способів і підходів до фінансового забезпечення підприємства.

Мета статті полягає у вивченні теоретико-методичних засад фінансового забезпечення діяльності підприємства.

Виклад основного матеріалу

Фінансове забезпечення, виступаючи одним із значущих каналів руху грошових потоків у виробничій сфері, характеризує здатність фінансової системи сформувати такі економічні відносини між суб'єктами відтворювального процесу з приводу руху фінансових ресурсів, які забезпечать розвиток економіки, необхідний для гарантії національної економічної безпеки, закріплення ролі країни як одного з глобальних лідерів, задоволення соціально-економічних потреб суспільства [1, с. 119].

У фінансовій літературі висвітлення сутності даного поняття є неоднозначним. Так, більшість науковців фінансове забезпечення розглядають як один із методів фінансового механізму. Такого підходу у своїх наукових працях дотримується О. Кириленко [2, с. 41–42].

С. Юрій і В. Федосов [3, с. 94], Н. Кравчук [4, с. 56], котрі визначають фінансове забезпечення як формування цільових грошових фондів суб'єктів господарювання у достатньому розмірі та їх ефективне використання. Фінансове забезпечення як підсистему фінансового механізму, що характеризує зміст впливу фінансів на різні аспекти розвитку суспільства розглядає В. Опарін [5, с. 56].

Фінансове забезпечення є одним із складових елементів фінансового механізму поряд з управлінням фінансовою діяльністю, фінансовим регулюванням, фінансовим плануванням і прогнозуванням та іншими. Поняття, структура та призначення в економічній літературі фінансового механізму в наукових дослідженнях трактуються по-різному.

Фінансовий механізм — найбільш динамічна частина фінансової політики підприємства. Його зміни відбуваються у зв'язку з розв'язанням різних тактичних завдань. Тому, він чутливо реагує на всі особливості поточної ситуації в економіці і соціальній сфері країни. Одне і те ж фінансове рішення може бути організовано державою по-різному. Так, відносини, що виникають між державою та юридичними особами по формуванню бюджету, можуть будуватися на основі сплати податків або неподаткових платежів. Система податків може включати різний перелік прямих і непрямих, загальнодержавних та місцевих податків. Кожен з них має особливий суб'єкт, об'єкт обкладення, ставки, пільги та інші елементи, що змінюються у зв'язку з розвитком податкового законодавства.

Фінансовий механізм відіграє важливу роль в діяльності підприємств. В умовах ринкових відносин його значення не тільки зростає, а й якісно змінюється. З пасивного розподільного механізму новоствореної вартості він перетворився в основний регулятор господарської діяльності [6, с. 16].

Фінансовий механізм підприємства — це система управління фінансами, сукупність форм і методів, за допомогою яких підприємство забезпечує себе необхідними коштами, досягає нормального рівня стабільності і ліквідності, забезпечує рентабельну роботу, і отримання максимального прибутку. За допомогою фінансового механізму здійснюється управління діяльністю підприємства.

В економічній літературі поняття «фінансовий механізм» використовується досить широко, але єдиної

думки щодо його визначення та його складових не існує. Серед різноманіття визначень і підходів вчених та практиків до поняття «фінансовий механізм» найбільшої уваги заслуговують два аспекти, два підходи до розуміння його суті.

Перший підхід полягає в тому, що під фінансовим механізмом розуміють функціонування самих фінансів суб'єктів господарювання. Матеріальним відображенням фінансових відносин є грошові потоки. Організація цих потоків, порядок їх здійснення відбувається за певними правилами та напрямками. Такий підхід до визначення фінансового механізму відображає внутрішню організацію функціонування фінансів корпорацій. Однак, це цілком точно відображається в понятті «організація фінансів», і ототожнювати дане поняття з фінансовим механізмом не доцільно.

Другий підхід до розгляду поняття «фінансовий механізм» полягає в тому, що його розуміють як сукупність методів і форм, інструментів, прийомів і важелів впливу на стан та розвиток корпорацій. Даний підхід відображає зовнішню дію функціонування фінансів корпорацій, характеризує фінанси як вирішальний фактор впливу апарату управління на економічний стан корпорації. Завдяки такому аспекту суті фінансового механізму необхідно чітко визначити його складові, структуру, основи та принципи формування.

В економічній літературі країн СНД превалює перший підхід до визначення фінансового механізму як способу організації фінансових відносин [7, с. 26], який складається з елементів та інструментів впливу.

Висновки з даного дослідження та перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Фінансовий механізм являє собою досить складну систему впливу на різні сторони фінансової діяльності підприємств. Основним вектором цього впливу є взаємовідносини держави, яка виробляє і реалізує фінансову політику, із суб'єктами господарювання, що забезпечують виробництво ВВП. Виходячи з цього фінансовий механізм управління діяльністю підприємств необхідно розглядати у сукупності з фінансовим механізмом на рівні держави з фінансовими методами і формами, інструментами та важелями впливу на соціально-економічний розвиток суспільства.

References

1. Nikonova Ya. I. Innovatsionnaya politika v sisteme gosudarstvennogo regulirovaniya ustoychivogo razvitiya natsional'noy ekonomiki / Ya. I. Nikonova. — Novosibirsk: Izd-vo NGTU, 2010. — 260 s.
2. Kyrylenko O. P. Finansy (teoriya ta vitchyznjana praktyka): navch. posib. / O. P. Kyrylenko. — Ternopil': Aston, 2002. — 212 s.
3. Finansy: pidruchnyk / S. I. Jurij, L. M. Aleksejenko, I. V. Zjatkovs'kyj ta in.; Za red. S. I. Jurija, V. M. Fedosova. — K.: Znannya, 2008. — 611 s.
4. Finansy / N. Ja. Kravchuk, V. P. Goryn, T. B. Jasenovs'ka. — Ternopil': Ekonomichna dumka, 2008. — 432 s.
5. Oparin V. Finansy (Zagal'na teoriya): navch. posibnyk. — 3-ge vyd., dop. i pererob. / V. Oparin. — K.: KNEU, 2002. — 240 s.
6. Tigova T. M., Seliverstova L. S., Procjuk T. B. Analiz finansovoi' zvitnosti Navchal'nyj posibnyk. — K.: — Vydavnytvo «Centr uchbovoi' literatury», 2012. — 267 s.
7. Seliverstova L. S., Skrypnyk O. V. Finansovyj analiz / L. S. Seliverstova, O. V. Skrypnyk. — K.: Centr uchbovoi' literatury», 2012. — 274 s.